

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ว่าด้วย แนวทางและวิถีปฏิบัติศาสนกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ปัจจุบัน
และการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
(ฉบับที่ ๗/๒๕๖๔)

เนื่องจากในปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่กำลังแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและพบผู้ติดเชื้อเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ของประเทศไทย โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา ด้วยนั้น สถานการณ์ดังกล่าวนอกจากจะมีความปลอดภัยของการดำเนินชีวิต และสร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังมีผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตของมุสลิมที่ต้องปรับให้เข้ากับสถานการณ์เพื่อรักษาการปฏิบัติศาสนกิจตามบทบัญญัติของศาสนาให้มีความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว

ในการนี้ เพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจตามบทบัญญัติของศาสนามีความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงได้มีบัญชาให้คณะผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี ประชุมทางไกลผ่านวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ (Video Conference) ร่วมกับ เลขาธิการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทั่วราชอาณาจักร และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เพื่อหารือร่วมกันในการกำหนดแนวทางและวิถีปฏิบัติศาสนกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เข้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคในปัจจุบัน จึงกำหนดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ดังต่อไปนี้

๑. การละหมาดญะมาอะห์ และการละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะห์) ที่มีสยิด

๑.๑ สำหรับพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา ให้งดการละหมาดญะมาอะห์ และการละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะห์) ที่มีสยิด แต่ให้มีการอะซานทุกเวลาและให้ปฏิบัติศาสนกิจละหมาดประจำเวลาได้ไม่เกิน ๓ คน เพื่อรักษาไว้ซึ่งการละหมาดประจำสยิด และให้ปฏิบัติตามคำแนะนำและมาตรการที่ทางราชการกำหนดและประกาศจุฬาราชมนตรี ด้วยความเคร่งครัด

/ ๑.๒ สำหรับพื้นที่ควบคุมสูงสุด...

๑.๒ สำหรับพื้นที่ควบคุมสูงสุด พื้นที่ควบคุม และพื้นที่เฝ้าระวังสูง ให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดประสานแจ้งคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานกรรมการโรคติดต่อจังหวัดและผู้กำกับการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินจังหวัด ในการพิจารณาผ่อนปรนให้สอดคล้องกับการปรับพื้นที่ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด และหากมัสยิดใดได้รับการพิจารณาให้ปฏิบัติศาสนกิจละหมาดญะมาอะห์ และละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะห์) ที่มัสยิดได้ ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำและมาตรการที่ทางราชการกำหนดและประกาศจุนหาราชนมนตรี ด้วยความเคร่งครัด ทั้งการใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย การตรวจวัดอุณหภูมิ การจัดระเบียบผู้เข้ามัสยิด การทำความสะอาดสถานที่ การเว้นระยะห่าง และการล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจล

๒. การละหมาดอิฎิ้ลอ์ดฮา การเยี่ยมญาติ การเยี่ยมกุโบร์ (สุสาน) และการเชือดสัตว์พลีทาน (قربาน)

๒.๑ การละหมาดอิฎิ้ลอ์ดฮา การเยี่ยมญาติ และการเยี่ยมกุโบร์ (สุสาน)

เนื่องจากขณะนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่กำลังแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและมีผู้ติดเชื้อเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ของประเทศไทย และเพื่อป้องกันมิให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค จึงขอให้ปฏิบัติดังนี้

๒.๑.๑ ขอให้งดการละหมาดอิฎิ้ลอ์ดฮาที่มัสยิดและทุกสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ทั่วประเทศ และให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดแจ้งมัสยิดได้ประกาศแจ้งให้สัปบุรุษในชุมชน ละหมาดที่บ้านเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันเท่านั้น

๒.๑.๒ ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดแจ้งให้อิหม่ามและผู้เกี่ยวข้อง จำนวนไม่เกิน ๓ คน ทำหน้าที่ตักบิร และอ่านคุตบะห์ (ธรรมกถา) ออกเสียงตามสายที่มัสยิด เพื่อแสดงสัญลักษณ์ของวันอีด

๒.๑.๓ ขอให้งดการเยี่ยมญาติ และการเยี่ยมกุโบร์ (สุสาน) และงดการจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเกินกว่า ๕ คน

๒.๒ การเชือดสัตว์พลีทาน (قربาน)

๒.๒.๑ ขอให้จำกัดเฉพาะผู้เชือดและผู้ชำแหละที่ชำนาญการ เพื่อความรวดเร็ว และจำกัดการรวมตัวเป็นกลุ่ม โดยเจ้าของสัตว์พลีทาน (قربาน) สามารถมอบหมาย (วะกิล) ให้แก่ผู้ชำนาญการ เชือดได้

/ ๒.๒.๒ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์แบบ...

๒.๒.๒ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์แบบในการปฏิบัติพิธีกรรมการเชือดสัตว์พลีทาน (قربาน) ขอให้ดำเนินการในสถานที่ที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ และไม่ถ่ายภาพหรือเผยแพร่ภาพการเชือด قربานทุกขั้นตอนในสื่อทุกชนิด เพราะการกระทำเช่นนี้ นอกจากจะมีผลในทางลบต่อการปฏิบัติศาสนกิจ (อิบาดะห์) นี้แล้ว จะเป็นเหตุนำไปสู่ความไม่บริสุทธิ์ใจและทำให้ผลบุญที่ได้รับบกพร่องอีกด้วย

๒.๒.๓ ขอให้มัสยิด หรือผู้จัดสรร หรือเจ้าของสัตว์พลีทาน (قربาน) แจกจ่าย หรือนำเนื้อ قربาน หรืออาหารปรุงสุกไปมอบให้ผู้ยากไร้ กลุ่มผู้ได้รับความเดือดร้อนจากภัยพิบัตินี้ ได้แก่ ชุมชน หรือผู้ถูกกักตัว และบุคลากรทางการแพทย์ และให้ปฏิบัติตามคำแนะนำและมาตรการที่ทางราชการกำหนดและประกาศจตุราราชมนตรี ด้วยความเคร่งครัด ทั้งการใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย การตรวจวัดอุณหภูมิ การเว้นระยะห่าง และการหมั่นล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจล

๓. การฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

๓.๑ ความสำคัญของการฉีดวัคซีน

การฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและมีอัตราการติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเป็นเหตุให้เสียชีวิตในเวลาอันใกล้ เป็นสิ่งจำเป็นตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม เพื่อรักษาไว้ซึ่งชีวิต ทรัพย์สิน และความปลอดภัยของสังคม

๓.๒ ส่วนประกอบและข้อห้ามเกี่ยวกับวัคซีน

โดยพิจารณาจากบทวิจัยเกี่ยวกับวัคซีนที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน พบว่า ยังไม่มีข้อมูลใด ยืนยันหรือรับรองว่ามีการปนเปื้อนหรือมีส่วนผสมของสิ่งต้องห้ามตามหลักการศาสนาอิสลามซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาของสภาศาสนบัญญัติอิสลามนานาชาติ (مجمع الفقه الإسلامي الدولي) (International Islamic Fiqh Academy) โดยองค์การความร่วมมืออิสลาม (منظمة التعاون الإسلامي) (Organisation of Islamic Cooperation หรือ OIC) เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๓ ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างนักวิชาการด้านนิติศาสตร์อิสลามและนักวิชาการด้านการแพทย์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเภสัชวิทยาและเวชศาสตร์ป้องกันว่า วัคซีนที่ใช้ฉีดเพื่อป้องกันและลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นั้น ไม่มีส่วนผสมของสิ่งต้องห้ามตามหลักการศาสนาอิสลาม

๓.๓ การฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันและลดการแพร่ระบาดของโรค มิได้หมายความว่าไม่ได้มอบหมายการงานต่าง ๆ ต่ออัลลอฮ์ (ซ.บ.) หากแต่เป็นวิธีการป้องกันที่ดำเนินไปพร้อมกับการมอบหมายต่อพระองค์ และหวังในความเมตตาของพระองค์ที่จะคุ้มครองผู้รับการฉีดวัคซีนและสังคมให้รอดปลอดภัยจากโรค ซึ่งเป็นวิธีการป้องกันและลดการแพร่ระบาดของโรคที่ดีกว่าการรักษาหลังจากเป็นโรคแล้ว ดังนั้น จึงถือเป็นภาระความรับผิดชอบของทุกคนที่ต้องมีต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติโดยรวม

๓.๔ การฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันและลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งก่อนและหลังการฉีดให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้วยความเคร่งครัด

๔. การขอคุดอกุณุตอันนะวาซิล และการละหมาดฮายัต เพื่อขอให้หลุดพ้นจากภัยบาลาฮ์ต่าง ๆ

ขอให้ทุกคนมีความอดทนต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและหมั่นขอคุดอกุอา (ขอพร) จากอัลลอฮ์ (ช.บ.) ด้วยบทขอพร ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และบทอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ

๔.๑ ขอคุดอกุอาให้พ้นจากโรคโควิด-19

๔.๒ ขอคุดอกุอาให้ชาวปาเลสไตน์ได้รับสันติภาพและขอให้เกิดความสงบสุขในโลกนี้

๔.๓ การละหมาดฮายัต ให้ละหมาดเฉพาะบุคคล ไม่ต้องจัดเป็นหมู่คณะหรือรวมตัวกันเป็นกลุ่มละหมาด

ทั้งนี้ ในการประกาศมาตรการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ได้คำนึงถึงสิ่งจำเป็นตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม เพื่อรักษาไว้ซึ่งชีวิต ทรัพย์สิน และความปลอดภัยของสังคม และเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่องานตัวเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ จึงขอให้ถือปฏิบัติตามจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติหรือจนกว่าจะมีการประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายอาซิส พัทธ์กษุมพล)

จุฬาราชมนตรี